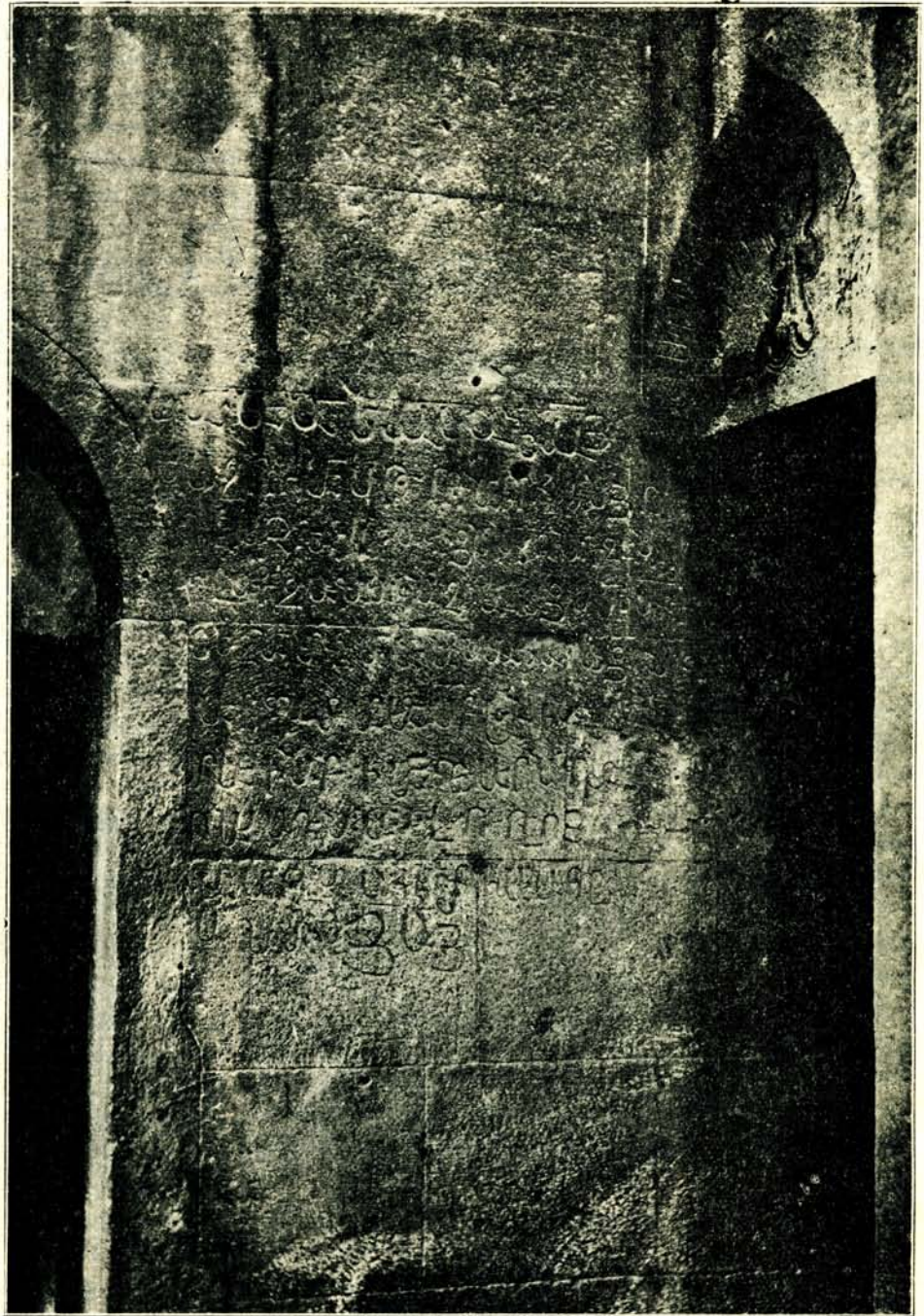


հիշատակված չենք տեսնում Վասակի և Ասաղի անունները. արդյո՞ք մեռած էլին, թե պատահական և այլ լուծությունը: Համեմատյն դեպք Ջուսման ավելի չերկարակցաց չեղավ քան Ասաղը. Թանատի վանքի անթվական արձանագրություններից մեկը (պատկ. 92. Հավել. Ա. 27). գրված է Ամիր-Հասանի թոռ և Եաչուլի վորդի Ջուսմալի կողմից, վորի մեջ հիշատակություն կա նաև Ասաղ անունով չեղորո մասին. նա չուր կենակից Խոնաղգելի հետ Ալագակնա Ջրաղացը նվիրում և սուրբ Ստեփաննոսի գերեզմանին. միաբանները սահմանում են չերեք պատարագ սուրբ Խաչի տոնին, չերկուսը չուր չեղորոք՝ «պարոն Ասաղին: Ա. էլ խոսվում»: Յերկու չեղրալրների պապի և հոր աչսպիսի պարզ հիշատակությունից հետո այլ ևս վոչ մի կասկած լինել կարող չենրանց նույնություն մասին:

Ամիր-Հասան Բ.-ի իշխանությունը կարելի չե բնորոշել վորպես Գլաձորի դպրոցի, միջնադարյան, արևելյան Հայոց «համալսարանի» ծագկման բարձր շրջանը. այդ դպրոցը, վոր Վարդանի մահվանից հետո Գլաձոր և փոխադրվում Պոռչի ժամանակ, Ներսես Մշեցու, ապա Յեսալի Նչեցու և Դավիթ վարդապետի ղեկավարությամբ, անընդհատ շարունակում և չուր գոյությունը մինչև ԺԴ. դարի, գրեթե, կեսերը, ամենագործոն դեր կատարելով չեկեղեցական և գիտական-գեղարվեստական ասպարեզներում. մենք առիթ կունենանք սույն աշխատության չերկրորդ մասի մեջ հատուկ գլխով պարզել այդ դերը, աչստեղ միայն կարեոր ենք համարում մատնանշել, թե գրչություն և մանրանկարչության ամենից փառավոր գործերն այս դպրոցի՝ Ամիր-Հասան Բ.-ի իշխանության առաջին տարիներից են և աչս ժամանակի հիշատակարանների մեջ էլ շեշտվում և Պոռչանների իրավասությունն ու հովանավորությունը դպրոցի վերա:

Ամիր-Հասան Բ.-ի գլխավոր գործը Գլաձորի դպրոցի հովանավորության հետ Սպիտակավոր Աստվածածնի շինությունն և չեղել. աչգպես և կոչվիլ աչգ

վանքը (պատկ. 9. և՛ 42) արձանագրությունների համեմատ. բայց նաև Ս. Կարապետ, Անապատ, Բոլորաբերդի կամ Բոլորաձորի անապատ ԺԴ. և ԺԵ. դարերում հիշատակարանների համեմատ: Վերջին անունն ստացել և մոտակա բերդի անունով, վոր գոյություն



ՄՐՁ. Ջուսմալի Թանատի վանքում (Հավել. Ա. 27). Պատկեր 92.

ունի և աչժմ բոլորաձև մի բլրի գագաթին (պատկ. 7, և՛ 38): Յերբ և շինված բերդը, տարարադարար տեղեկություն չունինք մեզ ծանոթ վոչ մի հիշատակարանի և արձանագրության մեջ, բայց նա գոյություն ուներ վանքի շինության ժամանակ և հիշված և Եաչի արձանագրության մեջ (Հավել. Ա. 25. պատկ. 80):